

Buriad-Mongoloi YNEEN

№ 73 (2407)
1938 onoi
MAARTIIN
29
VTOORNIG
14-xi silee garna
ULAAN-YDE goorod,
BMASSR

BK(b) P-iin Buriad-Mongoloi Mozkoom ba BMASSR-ei CGK-ai yderbyriin gazeeta

TYRVY BIŞEG—Xabarai tarilgii erximeer yngergexe — Maksim Goorbki — Dirmantaasai medyylge — Tyryy MTS-ei dyngyyd — Sookol tu-xai duun — Uranzoxioolşo—bojeec — Agitacion-no-propagaandiin xydelmeriir yrgenöer delgeryylxe — Xitaddaxi dainai baidal — Pioneerei bulan.

XABARAI TARILGII ERXIMEER YNGERGEXE

(b) jirexe byri xabarai tarilgii erximeer yngergexe. Ar-olrol bolzo байна. Ар-олрогчид манайреспубликэд олон колхозууд 1938 онд хэдэв азаргаар хариуцсан байдлыг харуулж байна. Хариуцсан байдлыг харуулж байна.

Myn traktorlistnuud болбол тарилгii амзатил шидхехе егел сүхала кадрнууд болно. Гебес, олон MTS-ууд трактористнуудтай тоосоо хөдөө дүүргегүй. Зиселхede, Tarbagatain MTS трактористнуудтаа 53 мiнган тyхериг, Koriilin—45 мiнган тyхериг, Kyrbiin—21 мiнган тyхериг мyнге г.м. yritei байна.

Име байдлil eгел шидхелil jохор ene daril usadxaxa, traktorlistnuudtal ба колхознигуудтай дyрен тоосоо хөдөө сүрала.

Morin болбол тарилгii богонилон болзото аад, erxim санартагаар дyргеге жабалда нелеед jixе удхаанартай. Машина, трактор г.м. олон болон тyла, морини хөдөөлнө бөгөөд jym геe заримдаа хөдөдөг бyруу ба xopoto „теорилil“ yндехөөрeн usadxaxa xөргөт. Олон колхозууд тарилгата жабaxa моридоо амаруулxa exileedyi байна.

Manai respuyblike дотор yrehe xaалга ба себерлелге мyн le nain бише. Yrehe xaалга jyрenxидеe дyргегдехенши хаа, комиссаар салгата yзехеде, неге xедii процентнyрeн болхор бише байхан байна. Рiадовоi yрeнii соортото yрeхөeр андалдaxa жабалда хyсeндөe yшөe xyрeedy. Yрeхeнeи матриалли xopoo yгaaxa жабалдлil Tarbagatain ба Kabaanskiin аймагудhaa бишeниин exileedyi.

Kolхозууд xadaa pooliin кyльtырне стaaн бeлeдxеглil тaлаар тон jixе xyдeлмepи jабулxa jохотол. Kыльtырне—ниитil xyдeлмepи тарилгил yдe axabтар jixе удxa сaнapтай. Илeхeе, кyльtырнe стaaнуудil тyс xyдeлмepи jабулгил ceнтр болгоxo xөргөт.

Gurbadугаар табанзилeи тyрyшilн xabarai тарилгii erxim бeлeдxелтeгeер угтaxa ба yнгeргeхe byxii yслooв илдeнe бил байна. Partijна, совед ба газарai oopгoнууд болбол ene yлөeд байхан богонилон болзото, тохioлдoн дутагдалнуудаа yндехөөрeн usadxaxiin тyла eгeл шидхeхeи хөмзөөнyдil axбa бeлeдxелeи xyдeлмepиil бoдoтo oпepaтив xyтeлбepиeр xангaxa yлaгaтaй.

MAKSIIM GOORBKИ (Tyрeхөeр 70 зилeнe oидo)

Хариун гоjo совед уузам ороноингоо, суугаар дyрeн уран дунша шиниингeе Дала нaнaнaи oидo зориулан бишeнeм, Дотором busална, ханалаа сyлeглeн бишeнeм. Хөeнeн, Стаalin—aгyу jixе вooзбнyндaй Неген зaмaар жабaнaш мaндaа eлixei. Зaргaлтa xargii зaахaн гынзегii удxатaй Зохиолнуудш бyлтa зондоо дyрeн тодорхой. Mаrtагдaсaгyи мyнxe Mаkсиm шинii алдaр, Сегнeгд-сегyи yнeтe шинii хaйхaнууд зохиол, Сингeе byрeгeр, азaлсанaи сeзeн дoтoр, Сeнгeлiг зaргaлaй сохисоор зyрхeдiiнe сохioл. Хуухаас жаалaш даа, хaлaгнe, мyнeө, Хyрлilн бaдaруулxa, совед хyхуy зoноo! Зyн дaлa миллион зoлтoнoи мeндe Зyг byрeнхөe дуулдaxa бeлeи, тaндa. Тeеe jаaxаб, тeхeрyилгeдeсeгyи jixе гeгдeл, Тeмдeглeзe бapаcагyи сaнaлaлaй jixе гaсyудaл Азaлсан byрeнeи зyрхeндe byрeгeр шингeбeшii Алдaр нeрeтнaй мaртaгдaxaгyи, хөзeсeшii Xopoto бyзaр бyxaарин-риикoвaй нoxoдoй Xairan сaмaй xopолхиин мeдeдe бaйxаdаа, Сyхaлдaхaн зyрхeмнaй сeзeндeе бaгтaзa jаdаaл, Сaнaxaй фaшистaниий дууhаn сохioрoо busaлaл. Сүхaтa дaйсaдuи xоггyи болтoр aригaxaбдi, Сoвeд oрoндoо дaйсaниий jyрдөe бaйлгaxaгyибдi. Шинii зaабaриий дyрeнeер дyргeгeсe сaдaxaбдi, Сaмдaа aдaлi сaнгa зoригтoгoоr тeмeсeхeбдi. Erxim шинii уран зохиол мyнxe, Erxim шинii алдaр solo мyнxe, Дaлa нaнaнaиs oидo зoриулан сyлeглeнeб, Xyндeтe Mаkсиm, алдaрсуулан тaнaа дууланaб. B. A-иn

DIRMANTAASAI MEDYYLGE

Kaynaas, 26. (TASS). Литвиин офiciooz „Лижетывос аждаас“ болбол обороонил министр байхан Дирмантаасай шийн сеиме деере хөдөөн yгил тобсолол бeшeбe. Дирмантаасай хөдөөнийн хадас: „Бидener болбол поллаагуудай лоозонгууд хаас, Виленоо Groodно тeсe ахалхан divizинyдхeе, зариман манал теритоор деегуур нидедег, тede xенeи зуугаад аepoплaнуудhaаs и-гаагyибдi. Manal пpавитeлcт-во болбол манал, ба мyн jев-роопил байдлil, манал дaйсaлa-xii бeлeн байхан жабалдлil бa

тиме ерд foormoor Poolьшilн yгeхeн еpилтil бoдoлтoи aзa-мaар xapaxa yзeө. Бидeнeр бoл-бол xөpбee сaг бaйдaлaйн тy-лaад jирeе xадaнe, xөдeн aр-баад мiнгaад зaлуу xуныyдii aмi тaхaлaxa, 20 зил соо сyг-лaрaхaн кyльtырнe yнeтe eдлe-лil, интeлiгeнeи бaгooрoдii yгил xөxө жабалдлil хөзeдeс yрд-хeбдi... Mынeө дeерeе, манал интeрeесyдii дaйрaхaн асуу-дaлнуудil зeбсeгeер шидхeхe тeрe сaг yжe jирeedyi бaй-нa гeзe шидxегдeбe... Mынeө-дeө дипломaдууд хөpелдeсe бaйг”.

Poolьшo-Литвиин конфликтde SSSR-ei poliitika тухай „Popiuuler“ бишene

Pariz, 25. (TASS). „Popiu-ler“ бишene: „Aangil, Франца ба SSSR болбол Poolьшo-Литвиин конфликтил хурсадaлгii eблeryилxин тyлдa Bapшaвa ба Kaynaas дeерe yгeнyдii xөлeө. Eнeгилчнe пoлиitикilн byтeмзeтeи бaйxадa, eнe xэдaа тодорхой зисе гeсeе. Ton eдe-гeлтe иcтooчнiгoo гapхaн мe-дeгeл jохор, Сoвeд Соjууз бeлбoл Poolьшo ба Литвиин xoo-рoндoи нoрмaальнa диплoмa-тиc xарилсаaji тeхeрyилxө жa-бaдaлдa тoн зoхидoор хaндaxa

зуураа, eнeнeө Mосквaдa хуугаа poolьшilн пoсooлoи мe-дeрeмзeдe xyргeхeн бaйнa. Сoвeд Соjууз болбол yсeрxө-зe opoxoгyиl Poolьшoдo рeкo-мeндaаcaлaxa зуураа, xөpбee Литвeдe зeбсeгeер дoбтoлoxo ушарai гapаhаа жaбуулгилн сy-лeөжi өөртe yлдeнe. Eнe мe-дyйлгe бa eнe oгoвooркo бoлбол өepилн yргe эзeлхeн бa poolьшilн yлтимaтyмeи бyрил хулашaг нaйруулгaтaй бaй-xa жабалдлil тохиоoldуулан бaйнa”.

Poolьшo-Литвиин хөсөөн

Varšava, 25. (TASS). Yce-лeгpаaфнa xөлxөe бaйгуулaxa тyхaй poolьшo-литвиин хөсөөн exilee.

зуураа, eнeнeө Mосквaдa хуугаа poolьшilн пoсooлoи мe-дeрeмзeдe xyргeхeн бaйнa. Сoвeд Соjууз болбол yсeрxө-зe opoxoгyиl Poolьшoдo рeкo-мeндaаcaлaxa зуураа, xөpбee Литвeдe зeбсeгeер дoбтoлoxo ушарai гapаhаа жaбуулгилн сy-лeөжi өөртe yлдeнe. Eнe мe-дyйлгe бa eнe oгoвooркo бoлбол өepилн yргe эзeлхeн бa poolьшilн yлтимaтyмeи бyрил хулашaг нaйруулгaтaй бaй-xa жабалдлil тохиоoldуулан бaйнa”.

Литвиин обороонил министрей статъяа

Kaynaas, 26. (TASS). „Лижетывос аждаас“ gazeeda обo-роонил министр Растиликс болбол, Литвиин правителство xа-дaа Poolьшilн тиме наадалан yлтимaтyмил аbзa сaдaxaгyи бaйгaа, jyб гeхeдe, сeрeгeл xурсадaл jaабaшii болxo бaйгaа гeзe тeмдeглeбe. Eдe byрeнхөe гaнcaл зoхидгyи oсaадaг yлдeе гeзe тeмдeглe-зe зуураа, Рaстликс мeдyйнe:

„Xyсeрxөлгe нyхeдii тyрeхe-гyи, xyсeрxөзe xaйрaтa бoлxo-гыс гeзe xөн byрeн мeдeхe jохотол. Сааcан Рaстликс бoл-бол, jамарш хаа гeнeтиин уш-ардa бa oдоонoи пpавитeлcт-вил тoйрoн byxii aрaд зoноo нeгeдxөxилн yндeхeн дeерe Литвиин бeжee дaнxaй бaйрa жабалдлil xaмaгaлaгдa бeл-лeн бaйхil урлaлaнa.

Литвиин телеграфна аагенствилн медеесел

Kaynaas, 26. (TASS). Oфи-цiooz „Лижетывос аждаас“ бoл-бол Литвиин телеграфна аагeн-ствилн дооро заагдahan мeдe-сeлil тoлoлoб: „Mинистpиyдeи кaбинeдaй сoстaавтa бoлхoн xубилaлтa бoлбол тeрeнeи пoли-тикaдa пpинципaльнa xубилaлтa бoлхii xаруулаагyи. Eнe jyгeгeр бaтaлaгдaxa бaйнaб гeхeдe, шинe кaбинeдaтa eнe-нeи урдa тee пpемьeер байхан Tyбиалиш мyн xабaдaнa, тeд

„Xyсeрxөлгe нyхeдii тyрeхe-гyи, xyсeрxөзe xaйрaтa бoлxo-гыс гeзe xөн byрeн мeдeхe jохотол. Сааcан Рaстликс бoл-бол, jамарш хаа гeнeтиин уш-ардa бa oдоонoи пpавитeлcт-вил тoйрoн byxii aрaд зoноo нeгeдxөxилн yндeхeн дeерe Литвиин бeжee дaнxaй бaйрa жабалдлil xaмaгaлaгдa бeл-лeн бaйхil урлaлaнa.

„Правда“ кyльtырeи бaйшaндa (Mосквaа) Испaниилн плaкaдуудaй вилcтaвкa. ZURAG DEERE: „Фрoнт дeерe“ гeзe, xyдooзниг Bapдaсoнooгoл зyрaхaн плaкaд. Mадpид.

(Соjуузфoтoлн рeпpодуукca).

Tyryy MTS-ei dyngyyd

Byxesojuuzна хyдeө азaxуин вилcтaвкилн BMASSR-eи зoнa-льнa зaлдa, рeспyбликилн вилc-тaвкилн кoмитeдaар, рeспyбл-икe дoтoрoo тyрyу жaбaдaг M-Шибepel aймaгaй Xонxолoйн MTS кaндидaад бoлгoн бaтa-лaгдaбa. Tус MTS бoлбол 1932 ондo eмидxегдeхeн бa мyнeө 16 кoлxoзyудил хaнгaнa. 1933 ондo 8097 гeктaар тaриa-лaнгай гaзaртaл, бaйхaнaа, 1937 ондo 15478 гeктaар бoлoo. Xөpбee eнeнeи урдa тee тyс MTS-тe xабaтaй кoлxoз-ууд бoлбол jixе тaхaрxaй, мaс-сив бишe гaзaртaй бaйгaа хaа, мyнeө 1937 ондo кoлxoз by-ри дундa зисeгeер 920 гeкт-тaар тaриaлaнгай мaссив гa-зaртaй.

Byxesojuuzна хyдeө азaxуин вилcтaвкилн BMASSR-eи зoнa-льнa зaлдa, рeспyбликилн вилc-тaвкилн кoмитeдaар, рeспyбл-икe дoтoрoo тyрyу жaбaдaг M-Шибepel aймaгaй Xонxолoйн MTS кaндидaад бoлгoн бaтa-лaгдaбa. Tус MTS бoлбол 1932 ондo eмидxегдeхeн бa мyнeө 16 кoлxoзyудил хaнгaнa. 1933 ондo 8097 гeктaар тaриa-лaнгай гaзaртaл, бaйхaнaа, 1937 ондo 15478 гeктaар бoлoo. Xөpбee eнeнeи урдa тee тyс MTS-тe xабaтaй кoлxoз-ууд бoлбол jixе тaхaрxaй, мaс-сив бишe гaзaртaй бaйгaа хaа, мyнeө 1937 ондo кoлxoз by-ри дундa зисeгeер 920 гeкт-тaар тaриaлaнгай мaссив гa-зaртaй.

Myn кoлxoзyудaнc стaалин уcтaавaй yндeхөeр byгeдe сa-xуу хууриxaн бaйнa. Eнe byгeдeрeө гaзaр eдeлгii мe-xaнизaрyулxадa зoхистoи yслooвi тaбиaа. 1932 ондo кoл-xoзyудaй тaлмaйдa 17 тpактoр xyдeлмepилдeг бaйхaн aад, 1937 ондo 51 тpактoр xyдeлмepил-лeн бaйнa.

Tpактoрaй xyдeлмepиilн плaанил yлyбьсeлeн дyргeгe-нeи, гopиуцaжaа эkонoмиллoнoи yндeхөeр eнe MTS бoлбол тpактoрaй xyдeлмepиilн yнii дooсoлуулxa шaдaа. Стaxaнoв xyдeлeшii, aргoтeexoикил yргe-нeер дeлгepyйлнeи, кoлxoз yудaй азaxуил зyбeер eмид-xeнeи ашaр зилхe зилдe cо-циaлиc пoлинyдhаа yндe дeдe yргaсa aбнa. Xонxолoйн MTS-тe xабaтaй кoлxoзyудaй дoхooдoстилн yргaзa, eрeгтeи бa eмeгтeи кoлxoзoнiгyуд xy-xиy, сeнeгeлiг, кyльtырнe бa сaнгa шaдaлтaй бaйдaлтaй бoлoo. Зaрим кoлxoзyудaнc 1937 онoи дoхooд хyбapидa дундa зисe-гeер нeгe азaлтa yдeртe 16 кг тaриaа зyбaагaа.

Kolхозуудaнc xadaa хyй-шilн шинe тeexникeер зeбсeглe-дeө. Paар xaxaлгaнc 1932 oнoиxиoo 720 пpoцeнт нeмe-нeн бaйнa. Рiадoвoи тарилгaнc 1932 oнoиxиoo 2656% yргaа. 7-8 милiaрд пyд yргaсa xу-риaxилн тyлeө тeмeсeхe жaбaд-лдa зисeе xаруулан хyдeө азax-уин стaxaнoвтaн бa ерxim дeдe yргaсa xуриaдaг кoл-xoзyуд oлoшoрo бaйнa.

Xонxолoйн MTS-тe xабaтaй кoлxoзyудaар 21 xушaлгaтaй тoогууд, 17 кyльtырнe стaа-нууд бa кyльtырнe бил. Eнe MTS бoлбол xyд-лмepигeдeө хaмтил бaйрaар, 100 xуныyдeи хууритaй бaнaиaр, cтoлoвooр xaнгaхaн бaйнa. 1937 ондo 38 тpактoристнууд дeерe 55 тpактoристнуудил, 12 cигнyр-шeдii, 6 мaшaниcтнуудил, 16 сeejлcгyйдil, 16 yчooдчигуудил бeлeдxee.

Tус MTS-eи зaрим тpактoрист-нууд Лeгдeн Ceрeнeи, Maaль-цeв, Лeскyитникoвa гeгсeд

Xөpхөeжeв.

Exilxee байхан навигааcаdа erximeer бeлeдxөe

Selengiin уhаn зaмaй тpаaнc-пoрт бoлбол пaрoxoодуудaй рeмooнтил мaртилн 15-дa xyс-сeд дyргeгe тoгтoогдoмoл гpаaфигтaй бaйхaн aад, тeрe-нeө дyргeгeсe шaдaагyи. Зисe-лeдe, мaртилн 20-oл мeдe-гeер пaрoxoодуудaй рeмooнтил 83,5 пpo. бa бaарзинуудaй рeмooнтил мил 63,7 пpo. бoлгooд, нaвигaацилн exилeмc eр eкcпo-тaаcаdа opуулaгдaxa jохoтoй пaрoxoодууд бa бaарзинуудил рeмooнтoхooнc гaргaнгyи, бa-риxa бaйхилн aжуулдa дyргeхөe бaйнa.

na tahag болбол парoxoодууд бa бaарзинуудaй рeмooнтoдo, тeрeшeлeн шинe пaрoxoодууд бa бaарзинуудaй бaрилгaдa xө-рeглeдeхe мaтepиaлнууд—тyмep, xаdаахaн г. м. бeлeд-xeл бaгaтaй, илeхeөe пaрoxo-одууд бa бaарзинуудил рeмooн-тoлxo жaбaдaлдa нeлeөд jixe-xeн хaад бoлхoн бaйгaа.

Selengiin уhаn зaмaй тpаaнc-пoрт бoлбол рeмooнтилн xyд-eлмepиil жaбуулxатaжaа xaмтa, шинeйyд пaрoxoодууд бa бaарзинуудaй бaрилгii xөxө плaнтaй бaйгaа. Eнeнeиl бy-риc xaнгaлтaгyигeер жaбуулxa бaйнaд. Myn мaртилн 20 oи мeдeгeер xeдeн шинe пaрoxo-одуудaй бaрилгii opидooсө exилeedyi бaйxa jym. Eнeнc xadaa тoгтoогдoмoл гтaафигaа дyргeгyи жaбaдaл бoлнo.

Tereenhee гaдaнa, зaрим ceexeнyдeнc xyдeлмepиilнeө гpаaфиг дyргeдeгyи yсaр-нууд бaйxa jym. Зисeлxede, мexaниc ceex бoлбол yлeдбe-риiнeө пpогpaмил мил 60-70 пpo. дyргeдeг бaйнa. Erxim стaxaнoвcк бpигaдaнуудaй зисeтe xyдeлмepинyдeи oпe-дууд бoлбол нyгeө ceexнyд бa бaригaдaнуудaй дундa y-гeнeө дeлгepyилгeдeгyи бaйнa. Шaдaбapил xyдeлмepи-шeд—кaдpaнуудил бeхидxөe xyдeлмepи тoн дyтaмaгaар жa-буулaгдaнa. Зисeлxede, мexa-ниc ceexтe yдeр byxende opo-xo бa гaрaxa жaбaдaл гyрим шингил бaйдaг.

Gadana, нaвигaацилн сезooн соо xөpеглeдeхe зaпaас гaаc-тинyуд бa дитaальнуудил бeлeд-xөxө тaлaар jyш xөeгyи, мy-нeө бeлeдxөe exилeedyi зaн-дaа. Eнeнc бoлбол нaвигaацилн yдeдe xөpеглeдeхe зaпaас гaаcтинyуд бa дитaальнуудил тaхaлдyулxa бoлxo.

Selengiin уhаn зaмaй тpаaнc-пoрт бoлбол нaвигaацилн бeлeд-xeлeи xyдeлмepиilн дyтaунуудил oйрилн сaгтa usadxaxa, cо-циaлиc мyршeө бa стaxaнoв-тaнaй xyдeлeшii yлaм yргe-нeө дeлгepyилxө, уhаn зaмaй-гaа тpаaнcпoртaй ерximyдeи нeгeн бoлгoхилн тyлeө шyд тe-мeсeхe jохoтoй.

Selengiin уhаn зaмaй тpаaнc-пoртaй тeрнилc бa мaтepиaлc

C. Dam.

Zалуу кадрнуудта тулхaxa

Улаан-Yдилн тyмep зaмaй тpаaнcпoртaй зaлуу мaшaниcт-нууд нyхeд Gолyсeв Никoлaй, Bолтyнoв M., Зaрeмбo A гeгсeд кyрcөхeө хaжaсaг гaрxa jирeхeн, зaлуу мaшa-ниcтнууд jym. Eдeнeр бoлбол xyдeлмepиeө хaнaар хaндa-дaг, тeхнилc хуpalsлдa тoн xaнaмзaтaйгaар хуpalsаzа, тe-

ниis шaдaбapилaа yлaм byри дeeсeлyйлдeг бaйнa. Eдeнeр xadaa хyйлшilн yдeдe хapиngаа нoормил 100 гaрaн пpo. дyргeдeг бoлoo.

Azалшadii tovaараар мyсa хaнгaнa

Xorилн aймaгaй Улаан Pа-тиxaнaй сeльпoo бoлбол 1938 он дoтoр жaбуулхaн xyдeлмepиilн-гeө oтчooдil пaйцaгyудaйгaа урдa хөxөдeнc, yнгeрeгшe зил-сoo нeгeш мyнгeнeи oлзо opуул-xa шaдaагyи, xарин хөдeн мiн-гaдaдaй yрлeтe хөхeниинc eл-лir-хeн бaйнa.

Tyмep зaмaй тpаaнcпoртaй кoмaндиpнууд бoлбол eдe нyхeдeи xyдeлмepиilн сaшaдaа yлaм дeмzөxө jохoтoй.

Sельпooдeнc yдeр byxөндe

Medegşe.

MAGSIIM GOORŪKI

SOOKOL TUXAI DUUN

Ergi xybeede engsig zal-xuugaar ebeheleze baigaa uгаа jixe dalai untaza, harin xyxe senxir tolondo alada xolo oruu xydelengyi байна. Zeelexen ba myngeer miralzaza baihan, ene dalai ajar tende, urda zygei xyxe tengertei niileed, odo mesedei altan ugazanuudii xalxalangyigeer, xydelengyi baihan, taruu hiimeger yylenyydei herxiger byd bejil uhan soogoo gereltyylen byxer untaza байна. Yrgehe noirtoo daragdan, ergi teisee mylxin abiran baigaa dolgi-nuudal jyn tuxai shibenelden baihiins oilgoxoo xyseze, tenger ulam ulam doosoo, dalairuu tongolzo baihan singi.

Noord-oostlin halxinda axir toxir boltoroo begzildehen mododoor xusagdanxi uulannuud bolbol eehedingeer orjol torjol oroinuudii deere baigaa xyxereme xoonon xirruu ered suud dalaisaar yrgeze, urda zygei hyniin xozid dulaan uniaaraar manaran xub-salhan tedenei siryyn dyrse-nyyd monsoogirobo.

Ulanuud tomoooti bodolgo-to bolhonuud байна. Tedenei baragar xara baihan hyder-nyyden dalain dolgiinuudal baglairaahan gojo nogoobtor mundaа niurgan deegyyr byg-terezee, ori gasnaran uradral xydeleeljins togtoon bailgaxa, uhanai zamxasagyi salgidaan ba xeeheneins amixalixi-uulain oroin saana ysee niungdan baigaa, harin saibar xyxe myn-gene tolontoi xolisoldood, orxon toiron adxarahan niuusagail taamag duugai baidalii ebdeze, byxii duu simeeji duubiins dy-liryylen daraxii xyshen jyme singi dalaiji darana.

— A—ala—ar— akbar! —geze kriimef xuusanaа xoni-son Nadiir Raglim-Oglii gedeg buural tolgoitot urda zygei naranda dyrehen, ynder uta xataha bejetei, sesen ybegen hanaа aldana.

Ybegen bide xojor bolbol tyrelxi uulahaа tygdereze ha-lahan ba hydereer xubsalhan, xybxer xusagdahan xyder jixe shuluunai xazuuda, uidxar-tai, nurtai shuluunai xazuuda ellhen deere xehtenemdi. Shu-luunaimnai dalai teese milal-han talada dolgion ebxerel-deze, zamag nogoonuudii oboo ongi rajaza baiba, edeende barigdahan shuluun xadaa dalai uula xojorii tahalan baigaa narixan elihen gazarta xyliee-tei singi zygedene. Manai tyy-degei dyle shuluunaimnai uula teese xandahan talahaans ge-reltyyleze, dyrbelzene, tere byrydens ende tedee gynze-gii gynzegii gan zabhar bolon xersgedenxi xuušan tomo shuluu toiruulan hyyder gyil-dene.

Raglim bide xojor mene me-

ne barihan zagahaaraа syle gargaza baimandi, xofjuulanaim-nai zosoo xamag jyme xuu tilme nege selgiee seber, sed-xil xydelengi amidliraltai, seezejee uudalaxii zybseerehen singi, zyrxendemnai ton seber-xen, xyngen, ba bodolgo tabi-xa xyselenhee bişe ondoо ja-marx xyselen ygei байна.

Dalai xadaa dala xybeegee nidxerene, tydydegtee bidenilii dulaasuulit daа geze guhan mete dolgiinuudans tonş ebe-geelteiger şarjana. Zarimandaа salgidaanainş jyxenxi garmoo-nida ylemzeer şangadahan ba şaajahan noota duuldana—ene-ns xadaa dolgiinuudains ne-gen, zorigtoironoor bide xojor-to dytelen mylxibe geese.

Raglim bolbol ellhen deere seezeereе oruu xaraza, tolgoi-gooroo dalairuu xehtene, tilge-ze toxonogooroo tulgalan, tol-goigoo aligan deereе tabinxai jyme byrenxi xoliji bodolgo-toigoor getene. Nexii papagar xonin malgains ara ioşoo unanxai, arzan burzan atraa urşalaagaar dyrehen ynder yr-gen soxijilins dalaihaа he-riyyн pegşin agaaraar hebi-ne. Minii şagnaza baigaa ygel xojorii uxaandaaş oruulangy-geer, dalaitai duugaralsaza bajian şingii jyme filooşof jo-hor serexene:

— Burranda etigedeg ynen-şe xyn zargalai orondo oşoo-dog. Tee burxanda ba xoito nahandaa sytedeggyi xyn? Tere xyn—ene xeehen soo jabaa aalam... Uhan deerexi tede myngelig xagaan saxariguud, magad, tere aalam... xen me-debeб?

Byydeger tydydeger, şirag jixeer tenlihen dalai haruul-taza байна, ende tendens ha-rilin halanaar rajahan tolon zygedebe. Hara uulin papa-gar naxxagar oroinuudal saa-nahaа tamaran garaad, myneе urdahaans ugtan aalixanaar amilaza baihan dalai deegyyr, bide xojorii xehten ergi ba shuluun deegyyr gerel tujagaа hanaata bolhon janzataigaar adraza байна.

— Raglim!.. Yliger ontoto xeerliş daа...—ybegenii bi gu-nam.

— Jynde?—geze Raglim, nam teese ergildengyi, asuuna.

— Miin daа! Bişinii yliger ontotonuudii gojoşoodog xym.

— Bişni şamdaа yliger on-tononuudaa duubiins xeezer-xioli bi... Bişii medexegyib... lixedee eneş namaar haisa guilgaxajaa hanaа geese. Bişii guinam.

— Duratal haaş bi şamda duu xezeze ygehyym?—geed Raglim zybseerebe.

Bi xuusanaа duu şagnaxii duralaza bainab, iligeze duu-nalgaa nege honinxon ajalgi-baihan soonş duulaxii oroldo-

zo utaar tatan ygeleze, ybegen xezeze orobo.

I.

Ynder deere uulada. Yyz mogoi abiran garaad, noiton şilgtei xymegtenş nugaran muşxaraad, dalairuu xaraza xehtebe.

„Ynder deere tengerde ynge naran jalbain mandaad, uulanuud tenger eede uxilan xaluugaar amilaza, dolgiolu-nuud dooroo şuluu şirben doşxorono...“

„Tixede, xymeg sooguura-nş manaran, seseren uradral uhan dalai teese, şuluu mura-riulan suurallaza, dugtaşan jabana.

„Şagaan xeehe buuraza, xy-setei buural ene uradral xadii xaran obolzo, uurtalgaar ulin dalairuu şudxana.

„Gente tere Mogoin muşxar-nan xehten xymeg soo bisar-xai ybsyytel, şuhan nyze dalitai Sookol tengerhee unaşba.

„Tahaldangir xaşxaraatal-gaar tere gazarta unaad, şadal-gyi uurtal jyme ybsygeereе xatuu şuluu niudaran baiba.

„Mogoi soşozo abba, aimxal-gaar xazuu teese mylxin tata-ba, teed şubuunal nahan xojor gurba minuutlin geze darli medebe...“

„Ybsy bisarxal şubuunai-gaa oiro şadar mylxin oşood, seb sexe niydendens şilgana-ba:

— Jyn, xyxeze байна gyş? — Tinen, xyxeze bainam,— Sookol, gynzegii saanahaа ha-naа aldaа, xariuulaba.— Bi aldartai sariuun jabaabl.. Bi zargal geşli medenebl.. Bi zyrxeliger niudardaabl.. Bi tengri zyzeb... Şi tilme oiro zyxegeyiş.. Eix, şi, barahan! — Jyn xab daа—tengri?— xoonon agaаr... Bi xaşxa geze tendes mylxixе hen biib? En-

dems namda erxim hain... du-laan, şilgtei!

„Iigeze Mogoi ene syleete şubuunda xariuusaad, tereenei demlirehen ygenyydinş hana-za, zosoogoo naadalan enleede aldaba.

„Tilgeed bodobo: „niidesji, mylxixi nege, esesiins eli; bultal gazarta unaxa, duuhan le tobrog bolro“...“

„Gebeş, zorigtoi Sookol gen-te arbagad geze бага yndil-gaed, xymegruu niydeе er-giylybe.

„Boro şuluu nehte uhan goozono, xynde bygsem baiba, xaraxii xymeg soo, yner ta-nar gutan baiba.

„Udaans Sookol uidxartai ybesenteiger, bi şadalaа sug-luulaza, xaşxaraba:

— Oo, daа, negeş daxin haa debize tengeridee garhail!... Daisanaа bi... ybsyngisege şarrada xabşaxa hem... şuhan-damni tereş xaxaza yxexе hen!... Oo. soxildoomim zargali.

„Mogoi zosoogoo bodono; „iligeze joolon baigaa jyme xal-xans yneereş tengeridee bal-xans ajatal baiba boloo xal.“

„Tilgeed, syleete şubuunda duradxa—, Teed şi xymegeli xaxada holzorон oşood, dooşoo yseren unaad yziş. Dalşni şamaigaa daaza, jadaral soogoo nege bişlixaş amital baixa aalamş“

„Sookol tatagad geed, omog-toigoor xaşxaraza, habaraaraа noiton şuluu damzan xaltira-za, egse ermeg deer oşobo.

„Oşozo, daljaa darballgan, seezeereе dyren amilaza, niy-deş jalganuulaad,—doşoo hol-zorşobo.

„Eere tilgeze şuluun şingii xabsagai damzan xaltirahaar daljaa xuxalan, ydejee geen tyrgen unaba...“

„Uradxal uhanai dolgin xam

şyyreze abaad, şuhiins ugaan-gaa xeeheer xuşaza, dalai tee-şe şuujaşba.

„Dalai dolgion uidxartai-gaar gezeze şuluu soxin baiba... Şubuunal xyyr dalain dai-da sooguur xaragdaagyi hen...“

„Xymegtee xehtemgee, Mo-goi xadaa şubuunai yxel tuxai. tengride şunaltai baihanainş tuxai udaan bodobo.

„Tilgeze, zargalai tuxai go-ridloor xetedeе niyde eib-badeg, tere xolii xaraad yze-be.

„—Jyş tere xaraab daа, xyxeşee Sookol, ene oјoor za-xagyi xoonon talada? Jynde liimennyd, ene xyxeşee mete-nyyd, tengride niidexe eehed-ingeş duraar sedxil ergiyly-neb daа? Jyn tedende eli to-do baigaa jym tende? Biş xa-daa tengride oiroxonş zuura haans niideehaa, ede byge-dil medeze şadaxa hen bai-nab.

„Xeled—tilgeze yiledebe. Saxarig bolon muşxarhan be-jeere, agaarta yseren hyr-şebe, narixan leenteer naran-da jalbas gebe.

„Mylxixе tabilantan niidexe şadaxagyi... Eneeni martahan baiba, şuluun deer unaba, teed yxedxeegyi, xarin egsetereе enleebе...“

„—Teed ygel, tengride niid-gegin hain haixaniins jyynde geeseb! Eneş—unaigada!.. Enleedetei şubuud be! Gazar geşli medengyi uidaа, tede-ner tengride deese buliaalda-za, xaluun xoonon daida bal-dal bederxe... Tendens gansal xoonon. Tendens gerel eibegş haa, ediee xool geze ygel, amidii bejede tulga tyşeg ge-ze ygel. Omogoroxonş jyyşen geeseb! Xyndelen duugarxa-dans jyyşteib? Teregeereе ee-riingee dura xysele uxaan-gyji xalxala ba enegeereе amidaral baidalai xeregte tu-hagylgeе niuuxiin tula gy? Enleedetei şubuun be! My-neş daа tedenei ygenyyd nam-ai bişe mexelgeyi! Bi ee-ree xuu medenebl! Bi—teng-ri geşli zyzeb... Niidexe ten-de garaab, xemzeb tereeniş, unadagii oilgozo abaab, tilgeş haa bisaraagyib, gansal şan-gaar eerteе etigeeb. Gazarta duralaza şadaxagyişed xadaа mexe goroor jabuusan. Bi ynen geşli medeneb. Tedenei uriaaluudta etigexegyib. Ga-zar garbali—gazar deere aza huuxab.

„Tilgeze bejee omogorxon, şuluun deere monsoogiron xehtene.

„Dalai duuhan jalagar gerel-de jalbaiza, dolgionlinş ergi xybeegee hyrteiger şirben soxino.

„Tedeneins arsanal şaşxaan soo omog şubuun tuxai duun xanxana, tedeneins soxisohoo

xabsagai şişerne, hyreet duunhaа tengeri doholno! „Zyrxetenei uxaangyide ş lo duudan duulanamdi! „Zyrxetenei uxaangyi g deg ene xadaа azabaldai sesen zyil geşe! Oo, zorigi Sookol! Daisantalgaа baidaha baldaanda şuhaа adxabaş Tibbeş haaş sag jirexe, şil xaluun şuhanai duhalnuu oşon mete, azabaldalai xara-xii soo degzeze, tilgeze olox zorigtoi zyrxenydyli erxe ş-şeegei, gezeetei gerel uxaan-gyi undaaskalaа badaruulxa „Şi xybe geleşi! Teed z rigton ba zosooxloor yseten duun soo rezeedes amidii ş-şee, erxe syleede, gegetei g-relde uriaalahan omog urla bolxoş!

„Zyrxetenei uxaangyide du-gaa bide duulanamdi!..“

...Dalain gegete xool baid abiaа anirgyi байна, dolgio-nuud elihen deegyyr duuş şuutaigaar salgidna, bi xad dalain xolo baidalii gete abiaagyi huunam. Uhan dee bariinş tujanaаa bolzo, mynge saxariguud ulam ulam oloş-rono... Manai bişilxan kotii argaaxanaar busalaza xilbe Dolgiounuudains negen naad-tai zugaataigaar ergi teese mutariza, bejerygyeер şu-jan, Raglimai tolgoi eede aha-

—Xaşa oşoxoşniб?.. Arill-geze Raglim garaaraа zang-na nare dolgii, tereş y duulasataigaar gedergee dal-ruugaa holzorон orono.

Dolgionuudii amital bol-xo xebei Raglimai aşa na-da negeş enleedetei bişe, ne-geş aimşagtai bişe. Orşon t-ron bulta zigte—honin, zeel-erxelteiger xarana. Da-tonş sedxil tamana nomox-yderei xaluunhaа xoşo yş-rytereeşyi, tereenei uula ee-amilahan selgteexen amixal-dans şirag daruu xyşen ge-jixe xadagalaatai geze mede-dene. Xara xyxe tengride odo mesedei altan ugazaаr se-xil zarguulama, jamar neg-ynen zyrenel amatai xylee-ger uxaа xudxaruulama baj-xalanta jyme syşgedenxi bal-dan.

Xuu baran hazaza bai-teeд uгаа hergeger hazar-ene baidalaаr nege sekyy-soo baigaad, bulta tatagad-ge uzgaran, elirxelleşegyi ş-tatal abiaanuudai negen zig-garmoonloor xanxinaxanş xeer байна. Ene abiaanuuda delxein niuusagajii xeerte tedenei uxaа gegeeryyle-udaans himeger galxaniiş t-araahan mete tereenee un-raaxa, myneexi xara ş-ojoorgyi ynder deere sedi-ns daxuulan abaaşaad, un-haans tende odo mesedei a-delen baigaa ugaltanuud y-sexe jabadalai galxamşagtai zemeer baha xyxinen gam- C. Galsaanov orşuult

URAN ZOXIOLŞO—BOJEEC

70 zilei saadtee—1868 onoi maartiin 28-da Nizegoorodsk obolşog Maksim Peşkoovoi byle soo Aleksei geze xybyyn tyrehen байна. Tereenhee xoi-şo guşan zil yngerhenei hye-leer manai oron xadaа, Alek-sei Peşkoovii proletaariin uran zoxioloşo, zorimgoi re-volyioneer, orosi anxa ty-ryyşin revolyiyciin zorigzo-non byreveestnig baihiins me-dehen байна.

Goорьkiin sedxilde erdemde huralxaxiin tylee xanaşagyi jixe dura zorig, xyn tyrelte-nei aza baidalai tylee temese-xe xysel zorig ton ertehnee xoіşo tyrehen baixa jym. 1884 onoi zun, arban zurgaatalxan zaluu xybyyn Nilişni Noovo-goorodhoо, Kazaanьda hural-saxii oşohon байна. Ene zaluu xybyyn, aza amidarxa zeeřiş-gyi aad, muuxai ugliu bulan-gaar xonon ynzen jabaza, xy-degeei bagsa bolxii beledxeed turşana xa. Aleksei Maksimov-iç xadaа, aza amidarxiin ty-lee tesemgei xatuugaar temese-ze, dvoornigoor, sadoovnigoor, byyloçnede pekaarniin tuha-lagsaar, teaatrta xooristaxai xydelmeriline. Goорьki xadaа, Kazaanьda baixadaа, revolyi-eioonno; stydeentydydei ba xydelmerişedei kryzooşydytei barisaldaza, marksizmtai an-xa tyyryşiiñxee tanilsahan ba 1888 ondo tariaşadai dunda revolyiocioonno propagaanda jabuulxin tulada Krasnovili-dovo geze toşxondo oşobo.

Udaateens, daxiaad le ende tende jabaxa jabadalai polosaa jireed, Goорьki xadaа, Kas-pilidaxi zagahanaа agnuuriin oilzoboriin orondo, tymur xan deere hyniin stoorozoor, xa-ruulşaar ba signyyrişeer xy-delmerilhen baixa jym.

1889 onoi zun Goорьki xa-daa Nilişni Noovogoorodto bu-saza jirebe. Tere zilei ok-tiaabrada tereeniş aarestal-han, nege hara tyrmede huu-han байна.

1891 onoi xabar boloo. Goорьki bolbol arad zon ja-maraar azahuuza bainab, aii zergiin xyse bejedens bi jyy-maab, eeriingee baidal tuxai yj bodozo, байнааб geze be-jeere medexiin, niydeereе xaraxiin jixeşeg xyselteiger daxiaad le Rosliigoor jabaxii garba. Voolgii zubsaza, Carli-in xyrtter jabaad, Ukraina, Krim, Kavkaazaаr jabaad, na-mar oroişog Tiflişide jirene. Tiflişide baihan nege zilens, uran zoxioloşin aza baidalda jixeşeg galxamşag zil bolhon байна. Ende baixadaа, tymer zamai masterskoinuudta alba xaagaad, xydelmerişen zaluu-şundaar ton dytelen oirtozo, xedexen nyxedtei xamtaran propagaandiin kryzooşii şil bolgood, unşalga, xeereldeş geze metil xedeg baigaa.

1892 onoi sentiaabrada, şuna-xai darlalгада yrelei sag ji-rehiіaa zaxa medehen xnyydy tuxai galxamşag gojo roman-tiіş legeenda, Goорьkiin an-

xanais „Makaаr Çydra“ ge-ze yliger, „Kavkaz“ geze Tif-lilişin gazeedta xeblegdehen байна.

Aguu jixe uran zoxioloşo bolbol aza baidalai uгаа jixe zamii jabaza garhan байна. Edir ba zaluu nahatai baixa zilnyydyte, byrşaazna-pomee-şig Rosliin xatuu zerlig xaşal-tii bejeereе yzehen, poliіciin sabxin tuulida, çinoovniğudal dura zorgonoi aşaanuudta ze-byryren duraа gutaza huran-han байна. Edir zaluu xybyyn xadaа, toxiooldohon baidalai xediş xynde berxe baigaaş haans, literatuurna olonitiin jabuulgin yr-gen zam deere, xatuzaltai ba tesemgei jabaza orohon байна.

Goорьkiin literatuurna suu solonş tyrgeer urgana. Povooli-ziin gazeeduudal xuudahan-nuud, hyyleerens stolliecin gazeed zurnaaluudal xuuda-hanuud deegyyr, tereeni şine-nyydy olon zoxioloşuud gar-dag boloo. Goорьki bolbol 1901 onoi maarta Peterbyyrgde niyze oşohon darli, Kazaan-sk Sobooroi şadar bolhon de-monştraçada xabaadalsana. Udansgyi, „Zilins“ geze zur-naal bolbol tulan jireze jabaa, revolyiocioonno byyrii tunxag-lan medeeseze xanxinahan „By-raveestnig tuxai duuji“ toli-lohon байна.

Tere meteselen „Sookol tu-xai duun“ myn le bodoto re-volyiocioonno romañtkaar ba-jielig baihan байна. Ede zo-

xioolnuudal ton todorxoi udxa o b r a z a n ь todo, un-sağşad yr-gen olonlitede oil-gostoi baigaa. Revolyiocioonno romañtika bolbol ynen jyy-mii şudalan medexedens, tere-nii eeriingee galxamşag zo-xioloşuudta şingexedens haad xee bişe, xarin tухalhan baixa jym.

Revolyiocioonno zaluuşuud ba xydelmerişenei dunda Goорь-kiin suuns uгаа jixe baigaa, liime boloxodons, xaanaа p-ravitelstvo bolbol uran zoxiolo-şii „ajuulgyi“ bolgoxo arga-nuudii bederhen: Sormoovoi xy-delmerişede revolyiocioonno uriaal bişeze xandaba gehen, gemnelgeer aarestalagdaа, hyyleerliis poliіciin adaglal-ta dorо Arşaamsada sylegde-hen baixa jym. Ene jabadal Goорьkiin zyli ebdeze şadaa-gyi. Tereeni zoxioloşii xyşen, dyypren soxilbortoiğoor soxino. 1902 ondo Moskvaagat uran haixanaа teatriin scene deere Goорьkiin bişehen, uгаа ji-xe amaltatai pşeesnyydy „Me-şaañe“ ba „Ojoortonş“ geze pşeesnyydy tabigdaba.

Xaanaа pravitelstvo bolbol literatuurna-nitiin azalabuul-giin tylee Goорьkiil eldebeer xaşaza xabşaza baihan байна. 1902 ondo, gojo bajalg yge-xelenel razriaadaаr xyndete akadeemig bolgozo Goорьkiil hungaxada, ene hungalta bolbol xojordugaа Nikolain baalata zaxiraltaar anulirowalagdahan baigaa. Erxim hain uran zo-xioloşii esergyysen, xaanaа p-ravitelstvin xehen, ene xaşala xadaа, tyyry inteligeenciin dunda zebyyrxel bil bolgobo.

tixedens, Koroleenko, Çeexov geşged xyndete akadeemikii nere zergetel jabaxii demon-stratiivno arşahan байна.

Goорьki xadaа, 1902 ondo sylegede baihanaа stollieçodo busaza jireed, revolyiocioonno-sinaal demokraatitai, V.I. Lee-nineer xytelberilegdeze baihan, tereenei oorgan „Iiskretei“ emxitel barisaaji xolbon bai-guulna. Aleksei Maksimoviç xadaа, udaadaxi zilnyydyte re-volyiocioonno xydelmeride aktiivnaаr xabaadalsana. Bolşev-igyuudtal gar garhaа barisal-daza, revolyiycede zorizo jaba-na, „Xaan zasagta eser-gyyşen darui tyrgen yşed şangaar ba emxitel-geer temesexii“ uriaalza, 1905 onoi janvaariin 9-nei sobitti tuxai otçood-proklamaçaa xe-le-ne. Goорьki xadaа, Moskvaada bolhon dekaabriin vostaaniin yjede revolyiycii zebseglelge-de tухalalsaza, bolşevigyuudal paartiin daalgabariaаr re-volyiycede tухalxa mynge sug-luulxii Ameerika oşohon bai-na. Tende baixadaа, revolyi-yocioonno podpooldo ba bolşev-ig paartida zoriuulhan giim-ne bolxo, nege uгаа jixe zo-xioloş „Maatş“ geze nomii bi-şehen байна. Ene galxamşag haixan nomonş Leeninei zy-gehe ton ynder segnelte abhan ba enenei tuxai Lenin iligeze xelexen байна: „ene nom-jixe xeregetel, olon tooto xydelme-rişed bolbol revolyiocioonno xy-deleunde uşaraа medengyigeer, stixlijneer xabaadalsahan bai-na, myneе, „Maatii“ eehedtee jixexen aşagtaigaar unşaxa байна. Tonsji sag soogoo bi-

şegdehen nom myn bolno“

Goорьki xadaа, 1906 onoi politiis emigraantiin baidal-orozo, Itaaliida Kapril geze deere bairalan, şine zoxioloş-dii bişeze yrgelzelbe. By-bygedeereе jaduу tulii „Yjeedne“ meşaan Rosliijni ruulhan galxamşag poov-nuud „Gorodog Okunoi be, Matvei Kozemiakinaа baidal“ geze nomuudii garga-ltaali tuxai yliger“ g Goорьki bişeed, tereeniş rim rubins „Zvezdaada“ legdeze, Leeninei zygehe der deede segnelte abba.

1907 onoi maida Goорьki daа, RSDRP-in, Loonde bolhon sjeezd deere zyşel-de duunai erxetei delegaad ba bairalan байна. 1908 onoi vaarşhaа xoіşo Goорьkiin b-nine xoorondo bişelxese yrgelziin bişelgenyyd xoo-dons bil bolhon, zygeer nin xadaа Goорьkiin be-şanar ba talaanti yndereer-nedeg, tereeniş paartitai n-bexier xolbolduulxii oroldo-baigaa.

1913 ondo Goорьki xa „Proşveşeni“ geze bolşev zurnaalaа bellitristikiin ot-lilredaktiivraldag baihan-рьki bolbol 1913 onoi dekaa-da Rosliido busaza jiremşee proletaariin literatuurna-luu xyşenydyei bejefee to-lisan negedzeze xilbe. Ros-luzaza jirexe yjede, Goорьki bolbol „Deetstvo“ geze biografiis poovestii bi-

AGITACIOONNO-PROPAGAANDIIN XYDELMERIIN YRGENEER DELGERVYLXE

AGITACIOONNO XYDELMERIIN TOLGOILXO

Mynе, RSFSR-еi ба BMA-SSR-еi Verxoovno Soveeduudta hungaxa hungaltanuudal dyremyydte azalsad olonitii tanilsuulxa, agitacioonno xydelmeriyrgeneer delgeriylegdexе jоhотol. Gebes, ene xuxallin xuxala xydelmeriinlutagdaxi partijina, komsomooloi ba sovedal organizaacanuud tologoilon xytelberiledеггыi байна. Ziseelxede, Xorliin aimagai Anaagai, Asangliin ба Kyylsliin somonuuudal agitaatornuud oroidoo agitacioonno xydelmeriеe jabuulnagyi. Iime baixadane, tendexi partijina, komsomooloi ба sovedal organizaacanuudal

zyghеe xytelberilen udaridaxa jabadal ygei. SSSR-е Verxoovno Soveedai hungaltiin yjede almag dotoroо xamta 359 agitaatornuud xydelmerilehen байна. Asangliin somon 7 agit.kryzooguud emxidxegdehen aad, saarhan deere yleze байна. Ушар иime тula, agitacioonno-propagandiis xydelmeriil xytelberilexe ба agitaatornuudta xuxala zaabari ygexe, seminaarxexe g.m. sag yrgelze xytelberixangaxa jabadaldа partijina, komsomooloi ба sovedal organizaacanuud tologoiloxo ujal-gatal. Dam. Zam

XYDELMIRIDӨӨ XARIUUSALGATAI BOLOG LE

Ene yjede, RSFSR-еi ба BMASRR-еi Verxoovno Soveeduudal hungaltanuudta beledxexe xydelmeri—ene xadaa egeel tyryyn agitacioonno ollu-guulaltiin xydelmeriil olonite kolxoozniguudal dunda yrgeneer jabulxa xereg болно. Gebes, Zakaaminai aimagai Sagaan-Morinoi somon dotorene xuxala xydelmeri martagdanxal. Somon soonь 8 agitaatornuud бii aad, agitacioonno xydelmeriеe jabuulnagyi, raixa xereg, xariuusalgagyigeer xandana. Baha, ede agitaatornuudta M. Zygderel gegse xytelberit ба zaabari ygexe jоhотoi xyn aad, jamarь zaabari ба tubalamza ygenegy. Somonoi soved jyy xaraza baidag jym? Agitaator byxen xydelmeriеe yrgeneer, regyliarnaar jabulxa jоhотoi. GAL.

tornuud bii aad, agitacioonno xydelmeriеe jabuulnagyi, raixa xereg, xariuusalgagyigeer xandana. Baha, ede agitaatornuudta M. Zygderel gegse xytelberit ба zaabari ygexe jоhотoi xyn aad, jamarь zaabari ба tubalamza ygenegy. Somonoi soved jyy xaraza baidag jym? Agitaator byxen xydelmeriеe yrgeneer, regyliarnaar jabulxa jоhотoi. GAL.

Politiis huralsalii regyliarnaar xexe

Bicyyr. Zaganai somonoi Kaarl-Maarksai neremzete kolxoozoi dergedexi komsomooloi organizaaca болbol hyylei yjede politiiis huralsalii jabuulxa болшоно байна. Плаанагаа jоhоор hara соо 3 daxin zanaati xexe baihan aad, 1938 on garahaar neгeэ zanaati jabuulnagyi. Ушарань xadaa, politiiis huralsalii шан-gadхан jabuulxa тухай komsomooloi organizaaciin (komsor-gonь nux. Dasin) zyghеe бо-doto xytelberii ygedеггыi ге-re, gy, al xeregseedеггыi deere-heenь болно. Iime тula, pelitiis huralsalaa neгeэ tahaldуulngyi, hain шa-нартагаар jabuulxa xereg бол-bol komsomooloi organizaaca byxenei arluun ujalga болно. O.M.

mooloi organizaaciin (komsor-gonь nux. Dasin) zyghеe бо-doto xytelberii ygedеггыi ге-re, gy, al xeregseedеггыi deere-heenь болно. Iime тula, pelitiis huralsalaa neгeэ tahaldуulngyi, hain шa-нартагаар jabuulxa xereg бол-bol komsomooloi organizaaca byxenei arluun ujalga болно. O.M.

Hungaltada beledxeze байна

Ulaan-Ydii PVZ deere 3 agitkollеktivуud xydelmerilne. Ede agitkollеktivуudta xamta 600 гаран agitaatornuud xydelmerilene. Tiigeed, hajaxan agitaatornuudal instryktiivne zyblеen yngergеdeze, ene zyblеen deere RSFSR-еi IV degeer Seessi ба BMASRR-еi V дугаар Seessi deere xelsen abhan togtoomzonуud тухай instryktaaz yгtеhеn байна. By-xii agitaatornuudilнь xeregleg-dexe materiaalaar xangagda-mal baixahaa gadana, agitaator-nuudal xydelmeriil haizaruul-xiin тula 6 yderei kyrysede 150 xynii beledxeze gargaа. Tus zavoodai partkoom бол-уud ucaastaguud deegyyree 6

daxin garalga xehen байна. Gebel, SSSR-еi Verxoovno Soveedai Seessi тухай, Ulaan Aarmiin, Pariizlin komuunin ба maartiin 8-ai yder g.m. asuudalnuudaar zanaatiinuudii yngergеhеn байна. Gebes, зарим negen ceere-nyydeinь partijina organizaaca-nuud ene xydelmeriil xysedeer emxidxeze sadaagyi. Ziseel-xede, instrymеntaална ceex (partoorganь Pidkyyн), paroo-vooz xabsaralgin ceex (partoorganь Borcoov), g. m. болно. Iime deerehee, jirexe hungal-tiin yder xyrtеr dutuu дууда-нуудaa шуud usadxaza, xydel-meriшedei dunda agitaacloonno xydelmeriil byri шaнгаар jabuulxa. C.

NEGE POLITKRYZOOGOI ZANIAATI DEERE

(Ulaan- Ydiin parovooz-vagoonno zavood)

Ulaan-Ydiin PVZ-ai parovooz xabsaralgin ceexiin komsomooluudai, BK(b)P-iin тyyxe yzexe kryzoogoi zanaati maartiin 25-nai ydese болбо. Propagandiistань nux. Stolliaarov.

Gansaxan zanaati deere tus kryzoogoi byxii xydelmeridenь dyiren segnette ygexe geese berxeteiseg байна gebes, ene zanaati тшаа nege xedit yge xelxe болмоор байна. Ene kryzoogoi hain talahaань xele-xeepь jyyме ygei. Zanaatiinь exinhee adag xyrtеr adagliaa huuxada dutuu dunda zylinyyd zaxahaa garza jirene.

Xamagai tyryyn temdeglexe-de, zanaatiнь xozomdozo exil-ne, 7 цааста exilxe baihan aad, 7 цаас 30 минуутada exileed egse 9 цааста dyyreheh байна.

Ene kryzoog болbol ene yde-reigee zanaatida xojordoxi teemedee orozo xeereldexe jоhотoi baihan aad, tiigeegy, xar-in eneenei urda yzeze garahan—negedexi teemejee dabtaа xelebe. Propagandiistань negedexi teemehee taharxal oxor-xonuudii abza baigaad xee-re-ne: ysoexen yge Rossiido kapitalizmai delgerеhеn тухай, jabuud dunda naroodniguud тухай дайраад abna, анxa бii болhon xydelmeriшenei organ-izaacanuud тухай, xydelmeriшe-nei стаацкaнууд тухай, paartiin negedегeер sjeезд тухай g. m. Teed enenь xoorondoo хол-bootoi, yrgelze, todo honor jyyме болзо ygenegy.

Jyynde иimeer zanaatiаа ja-buulnab? Magad, huragsadanь negedexi teemejee haisa mede-xe baihan tudalanь, зарим тusa-gaar yjenyydiil миil hanuulxiin тula jyre jabuud dabtalga болзо байна geese gy геze hanan ge-xede, ynendee tiime бiшe баi-xa jym. Huragsadanь negedexi teemejee xysed hain тaнil бiшe ба myн propagandiistань-шii xadaa tiime hee beledxeltel бшe байна. Enenь jyyн deere-hee elireneb гeдeдe, huragsa-daigaa urda propagandiistинь baihan asuudalnuud ба тeere-denь huragsadai ygehen xariuu deerehee eli болно.

—Rossiido анxa tyryyn xydel-meriшenei jamar соjuuz бii бо-лоо hem бe?—geze propagan-diistань асууна.

—Xydelmeriшeн ба тариаа-ша-

nai соjuuz бii болoo hen—geze nege hurasань xariuusana.

Propagandiist:—Tiime бiшe. Xariuu:—Tiigeе haa Leeninei xytelberieer Peterbyrygede со-juuz бii болoo hen.

Tiigeed propagandiistингaa асууhan асуудалда xariuusaza шадaxa huragsa бабaгыi. Tixe-denь propagandiist eгeеe, 1975 ондо Odeesede „Xydelmeriшe-dei urdarossiin соjuuz“ emxi-dehen jym geze тaлбарlza yge-ne.

—Revoliyiciin urda tee Ros-siil jamar бaidaltai баigaa hem-be?—geze propagandiistин-асууhan асуудалда xariuusaxa xyn oldobogyi. Gebes иime jyr-xenxi udxatai асуудal тaбixа geese, минтii hanaxada, бурuu байна.

Saašadaa, 1861 onoi „tariaa-шанai repoormo“ тухай, ene „re-foormiin“ hyyleer тариаашанai бaidal jamar болoo hеmбe ге-xe zergiin асуудalнуудта myr-tei xariuu хeнш yгeегыi ба propagandiistань hyide eгeе-шii todorxоigoor тaлбарlhan xe-leze шадaагыi байна.

Tiigeed le egse 9 цаас болom-soor byxii huragsadanь баран бодод, propagandiistингaa ygejee dyrygees ygei baitaranь meгdeze тaрaшahаn байна. Ene jyyн болбо geeseб? Xodo игe-ze бaidag jyyме gy?—geze propagandiisthaа асуuxada, „mynеeder salin garahan aad, заримуудань salingaa yшeе abaa-dyi баiza, jaarna geese“ geze xariuusaba.

Eses deere, xuxala temdeg-lexe ушар болbol ene ydešiin zanaatida 22 xyn jirexe baihan aad, oroidoo 13 xyn jire-hen, gadana huragsadanь tet-raadь ба nom ygei, zanaati-daa алaгa huunad. Zurimuuda-нь gazeed unšaza баixa jym.

Ede bygeden deerehee xaraxada, deere дурсаgdahan политkryzoog болbol ene бaida-lарaa сааšadaa yrgelzelxe бо-лоо haa, politiiis болbosoroldo huralsaxa зоригoo gyisedxeze шадaxагыi байна. PVZ-ai kom-somooloi komiteed болbol poli-tiis kryzooguudii xytelberideг-гыi baihan ба propagandiistна-раigaa болbosorolii deeselyyliin тухай анxарalaa табидагыi байha-н eli байна.

D. Damdinai.

Staxaanovlanai brigadanуud

Selengiin uhan замai траанс-портлин mexanilis ceexiin xydel-meriшeн, komsomooloi гeсyyнo nyxer L.S. Rozenkiiнд gegšiin ба nyxer Aniišimov gegšiin brigadanуud болbol yiledber-iilin ynder pokazaatelьnuudii xaruulna.

Ede xojor brigadanуud xa-daa 66 xyxyiy sengelig xybyyd basagadaar byrideed, exilxee baihan navigaciin xydelmeriil еrхimeer ugtaxiin тula, зорim-goigoor xydelmerileze, yder ydereigee yiledberliin прогpa-manуudii ylybšelen dyry-gedeg байна.

Ziseelxede. nux. L.S. Rozenkiiindiin brigada болbol maartiin 1-hee 20 xyrtexi, 20 xono-gol yiledberliingee прогpaamii 203 proc. dyrygee. Nux. Aniišimovoi brigada xadaa myн 20 xonogoiгоо прогpaamii 156 proc. dyrygebe. Ede brigaa-danuudta xydelmerileгsed болbol бultadaa staxaanovtan ба uлаарнгууд болонxт. Nyxed L.S. Rozenkiiнд, A.T. Zaarenov, Antыšeev, M.S. Rozonkiiin ба B.Sliiax gegšed yder yderei-

гeе yiledberliin плаануудii 200 процeenthoo 475 proc. xyrtеr sag yrgelze dyrygeed, yderei 50.60 tyxerig xylehe abdag байна.

Nyxed L.S. Rozenkiiindiin ба Aniišimovoi brigadanуud болbol navigacada beledxeli ziseete hainaар jabuulxin тula, xoorondoo socialiiis doogov-batalhan байна.

Ede brigadanуud болbol socialiiis myrišeeji delgeriyлe, шадabari багатаi nyxedтeе тeр-niis ба практиis tubalamza xyr-geze, mašina zebsegtee наrлаар xandaa, emxidxelei xydelme-riil ба азалаi disciplinii zy-beeр табixa g.m. шидxexil xy-delmerinyydiil zybeeр ба гу-римагаар табихауал yreer именyyd амзалануудii тulla-hан байна.

Selengiin uhan замai траанс-портлинхid болbol еrхim staxaa-novlanai brigadanуудai zisee-te oopedii ceernyyd ба brigaa-danuudal дунда улам yргe-нeер delgeriyлe, navigacada beledxeli xysed xangaxa байна. Damdinzaapov.

Yrehee xaagaагыi aad, jyy tarixань geeseб

Zakaamin. Jongorboin somo-noi kolxoozuud 1938 onoi xa-barai тарилгада xereglegdexе 273 ceentner yrehe dutuutai байна. Jyynde иime jixe yre-hen dutuu bainab gebel, Jongorboin somondo tyryylegse байhan Lubсан Будин gegse Jongorboin somonoi kolxoo-зуудта jixexen xорotо jabuul-ga jabuulhan байна.

1937 onoi тарилги ton му-гаар yngergеhеn ба ene 1938 onoi xabaral тарилгин yrehe xaaza баixa yjedен, Будин gegse тарилгада beledxeze бай-han byxii hain yrehi kolxooz-niguudal азalta ydertень xu-baаza ygexe geze, eгeеe „zaa-bari“ ygehen баigaa.

Tereenhee gadana, kolxoo-zoi еrхim, ynen шадargуу ста-xaanovtanii urmaшuulza шa-нал, hain ystoovi olгоxiin orондо, Будин gegse lama, кулаг jabahan xynnyydiil kolxooz do-торoo „erхim tyryy“ rynyud-te тоолозо, eldebiin шaгнал ygedег баigaa. Enegeereеe kol-xoozuudal дунда staxaanovtan-ai xydeleenei delgerexe ja-badaldа jixeseg haad xehen байна.

Arbaad xonoghoo еrtiin тар-илга exilxень. Yrehegyigeer тарилга exilze болxogyinь хeн-dešji eli. Teed tus somonolxid иime tahaldaltai aad, jyygee тарixa geze huuna geeseб? Jongorboin zabar.

Kylbtyyrne xydelmeriil азалаi jabuulghaa tahaldуulza болxogyi

Muxar-šiberei aimagai Sut-tain somonoi Vorosšilovai ne-nemete kolxooz (tyryylegšeнь D. Bindarov) азal jabuulgin-gaa тalaар nelled амзaltatal байна. Ziseelbel, тарилгадаа xys-ed hain beledxeltel. Yrehee hain шaнaртaлгаар 100 proc. xaah-an, саha тогтоолог ба шixе ад-xal гii ylybšelen dyryгexel, myн modobeledxelel плааниil dyrygeed, тарилгадаа moridoo amaruulza exillee.

Gadana, 1937 z a r i m ucaastaguudhaа 29,18 ceent. тариаа gekтаар byxenehe xuriaa-za abhan байна. Myn, азalta yderei 7,54 kilograam тарлаа

xubaahan—именyyd амзaltai баigaa. Gebes, kolxooz-niguudal kylbtyyrne хeмзeeji deeselyyliin тalaар xydelmeri-ton hула jabuulghana. Jyyb гeдeдe, byxii kolxooz соогoo 8 xeheг „B. M. Ynen“ gazeed-ii xaxidag, 7 xeheг „B. M. Ppavada“ gazeedii xaxidag байна.

Nege klyyb бii aad, тeрeн-ziseete hainaар xydelmerilne-gyi, бaha kolxoozдоо улаан булан бii болгоxo jоhотoi aad, myнeе xyrtеr бii болгозо шa-daагыi байна.

Cedenei.

dyrygehen байна. Hyyleeriin „Xyneide“ ба „Mинii yнивер-сitedeedyd“ gedeg зoxioolнууд-ai бii болxодо, ede зoxioolнууд болbol xaanta Rossiin jaaxiin argагыi аza бaidalai ysooβuип byxii xaalgа ба xabsaral eepиin-гee xysel зоригoi xysen ба yгaa jixe сусарасагыi jabada-laaraа dabaza гeрhan xynei, гаixамшaг eпoпeи болзо neгe-dehen байна.

Оktiaapриin агуу jixe social-иis revoliyиeе болbol xaanta Rossiin araduudii cылeеe, Goорkiiin тиme eсeшe суса-расагыгeер тeмeсeзe jabahan, азalшадal гаixамшaг cылeete азahuудal exin табигдаа. 1918 ондо Goорkи xadaa залуу soved respyybлkiiin кыл-tyyrne баигуулалтада xалуу-naar xabaadan orolshоhоn бай-na. 1921 ондо, Goорkи xadaa Leeninei duraxалаар, emnyл-xeje xeлin саана oшoзо, тeдe 1928 on xyrtеr баiba. Ene yje соогoo, Goорkи xadaa, xede xeden шinenyyd уран haixанai зoxioolнуудii „Mинii yниверс-itеeтyyd“ „Artomoonovtanai xeregyyд“ ба „Kлiim Saamгai-nai азabaidal“ геze ромaнaи tyryyшiin номii бiшeзe, сaгaaн emгpaantануудal, soved orондо бузaгагаар dobtolhii есeргысen гadaadiin xeблeдe xатуу шaнгаар бiшeнe.

Goорkи xadaa 1928 ондо 60 nahanaigaa oido SSSR-tee бу-сан jireed, bodoto revoliyиo-нeer—bojeec, proletariaadal агуу jixe уран зoxioolшo xadaa, eepиinгee yгaa jixe тalaantiin byxii xyсeер socialiiis баигуу-лалтада зоригtoiгоор xabaadan oролсоно. Ene yje соо тeрeнeи

literатурна олонитiin азalja-bуulга болbol „Jеgоор Byлe-гeв ба busad“, „Vasiili Dosti-gaajev ба busad“ геze tomon-уud драматииis зoxioolнуудii, „Kлiim Saamгinai азabaidal“ геze ромaнaи шne номуудii бiшeхeн ушараар temdeglegde-hen байна. Tereнeи, olon удаа, arad зондо зориулхан гаixам-шaг зoxiool бiшeгgyдeнь eгeel ene yjede xabaadana, ene зoxiool бiшeгgyдeл yge byрinь, xydelmeriшeн aнглин xereгeи тyлeе, komуnизмaи ilaxiin тy-лeе tyгeс xyсete уриал болзо ханxinahan байна.

1930 ондо „prompaartiin“, proceesal болзо баixa yjede, soved засaгта есeргyy koon-тrevoliyиoонно зааговорта xabaadагшадai yi бутасoxигдо-зо, орон ниутагаi газаа тalada xajаgdahan росiin фабрикаан-туудal, zavoodsигуудal lakei-нуудal, уласxoorондiiн impе-рaлизмiin агеentнуудal, xy-xydelmeriшeн ба тариаашанai сyydeи urda зогsoxo yjede — Goорkи xadaa „Daisan бejee тушаадaгыi haань—тeрeнii yгeгexedeг“ геze, тeдe daisad-na zеbyryxehen статшaаji бiшe-хeн байна.

Aleksei Maksimovič болbol eepиinгee гаixамшaг азabaidal удаадaxи зилнyyдte o-лонитiin-politiis busalama-азal-jabuulги еrхilheh байна. Manai агуу jixe eпooxодо таарам-zatai soved литeратурада, со-vedaи urаn зoxioolшodii ниг-тaрyулxa xereгte, лeтeратура-да байhan даisadta, eгeеe xy-сeдоонг ба гpazдaниiin jоhоор зebyryxehen дурaa gutadag, ба d а и с а d т а и г а т e м e-

сeхe тeмeсeлeи xereгte yгaa jixe сaг ба xyсejee ygehen байна. „Gpazдaан dainai тyy-xii“ ба „faabригууд ба zavoo-дуудal тyyxii“ зoxioon бii болгоxiin иncиaтив болbol Goорkido xabaadana, зyгeер, тeдeнeрeи xуудahanуud deere манal oронoi азalшадai аza бaidal ба гeрoиis тeмeсeл тoл-логдонo. Goорkи болbol залуу асвopнyудтaи xyдeлxe сaги xодoдoo олзо шадaдaг, нaуukа-да jixexen анxарalii табидaг, манai агуу jixe Exe oронoi гpazдaнyудal залуу yje myн болxo—yxl xyгgedte jixeer инаgladаг баigaa.

Goорkи xadaa, dain бaidaа-nai ажуул тухай, xojor jyrтeмce—socialiiis ба kapиtal-иis jyrтeмceнyydeи yxelte зyрiшeдeн тухай ha-нуулан xeлxe jabadaldа jyre есeдeггыi баigaa.

Өepиinгee aнглин агуу jixe боjeec, Goорkи xadaa, „byxii азalшадта бajar болзо, xydel-meriшeн aнглин daisadiи hydpy-лeн, азahuуza ба зoxioozo баigaa“ (Cтаalin). Goорkи бол-bol соvedaи агуу jixe пaтpи-ooд baйhandaа, Exe oрoндоо ба SSSR-еi araduudта узам jixe зyрxeeрeе инаglанxal бай-han, socialизмiin oронoi тyy-xe-te илтануудal тухай, social-иis шne кылbtyyрiin тухай ба-jарталгаар xeeрeдeг heн.

Soveд arad xadaa, өepиin-гee еrхim xybyyниil, Leenin ба Cтаalinai oирiin nyxer ба сopaатиnги xалуу инаglалаар зyрeлheh байна. Byxii пpогpе-сивнoн xyn tyрeлтeн болbol Goорkiiin зyрxelгиi ба сeсeн ygenyydiil анxарalтaгаар шaг-

dadag баigaa. Daisad, тeрeн-hee aidag ба тeрeдeнe дyрагыi heн.

Guшан гаран зилеi саadтee, oросoi анxa tyryyшiin revoliy-иin bypeeвeштингeи гeoolь, гyp-xei шaнга bypиiin тухай тунxаглан мeдeсeдeдe, зepлiг бузaгaл xapa cootнi xadaa, Goорkiiin дyлeтe зyрxeneиs соxиisii зогsooxo гeed тyршah баixa jym.

Negente, Voolгiin ергi deeg-yyr, Niзini Noovogorodoi са-dар, тalaар гарza зугaaлza ja-baxadан, Goорkido зориулта елсeгeгdehен алурша, jireze dobtолоод, xojor daxiza, зyр-xiinь xутагаар xадxаhн бай-na. Xутага каapeво портшaгaa-риinь дайраа, соо соxizo саa-nань гарhan байна. Gansaxan le, портшaгaарii шeгmелeн myнгeн хиллeрi агуу jixe уран зoxioolшiin амiiл аbаrhan байна.

Aradal, olodaxin шoolуulhan daisad, гadaadiin разveedкин xopoto xылeншeд, xyneи tyxel шaрaлji алдahan, фашизмaи бу-зaгaл буртаг чaкaлнууд, өehe-дингee зeбсeгii Goорkiiin зyрxen тeшe шиглyлheh байна. Delxeин byмberсeг deerexi byxii ynen сeхe азalшад бол-bol xyn tyрeлтeнeи тyyxe соо yzөгдee дулдаагыi xopoto ja-bуulxa тухай, Goорkiiil зepлiг муuxaлгаар xyxyлheнeи тухай дуулxadaа zald геze доsolobo.

Antisoвeд „баруунаi-тpock-иis блooгoi“ procees болbol Cтаalin Аркоом nyxer Jезoo-воор xyтeлyлheн soved раз-veedкин алдarta xydelmeriшe-

дeер баригдahan ба бутасoxиг dohon байна. Goорkiiil алаhan фашис xылeншe алуршадii by-xii delxeide xаруulba. Soveed Соjuуziи есeргyyсeн, зeбceг-te интервeнцii beledxeze бай-han, soved nangin газар oрo-nii xeheг xeheгeep нaлmaлza байhan, aradal daisad болbol paarti ба пpавитeлcтвиn xy-тeлberилcгeдeи амi нahi, eгeel tyryyшiin eelzeende, nyxer Cтаalinai амi нahi xopoloxiin jabuulga xehen байна. Aрaduudal агуу jixe voozdiin oирiin nyрeдeинь negen Goорkи байhan байна. Daisad болbol Meнziинskи, Kиpov ба Kyлbe-шeви шuаар будaгdahanбap нyндаа Goорkи тeшe, харбай-han ба тeрeнeи дyлe sorobxilo-mo зyрxii зогsooxo геze шиг-лyлheh байна. Фашис разveed кануудal бузарal бузар noxiл iyыда-Tpockиin хургалгаар шпooнууд ба алуршад—буxaa-ринтан, рикoвтeн, jagoodтoн—xopoto-вpaчa Leevinei гapaар дамзуулza, Aleksei Maksimov-иiн inag xybyн, Maksim Пeсkooвиl xyxyлheнeигeе hy-лeep, бузар kovaapcтbo ба мe-xe гoxoopoo, зyрxelги revoliy-иoнeer—тeмeсeлe, агуу jixe уран зoxioolшo—гyмaнииcт, xel-berишeгyи стаalinec Goорkiiin yнeтe амiiл тaлaлhan байна.

Aзалшадai шaналaгa гeсeе зeмзeeгyи jixe баigaa, Goорk-иil xydeelyлyheh yдeр, тpaууp-na митинг deere, enenii nyxer V. M. Moolotov тоbolсо xаруулza, иigeze xeлeheh байна.

„Leeninei hyyleer, Goорk-иilнa нaha барalга xadaa манal oрон ба xyn tyрeлтeдe

ушарhan eгeel xyндeшeг гeeg-del myн болно“.

Yzegдee дулдаагыi xopoto jabuulгiin елixede, delxeин byxii ynen сeхe азalшадai зyр-xenyyd xadaa, тeдe бузар daisadi xарaahan уур сuxалаар dyрrhen байна. Soveed aradal xysel зоригoor фашис шпooнууд, алуршад yгeи xeгdeбe. Aradal daisadaар тaлaулaг-dahan амi бejiнгee hyлeинь yдepнyyдte, Goорkи xadaa Cтаalin Kонституциин пpо-жектиi sedxil xeeрeнгeep ба бaрталгаар угтаhan байна.

„Paartiin агуу jixe сeсeн мepгeн xyтeлberи ба тeрeнeи voozдs лoosif Cтаalinai xysel зоригонь, xynиil ерте urdiin xopoto заншal ба yзeлнyyдhee cылeлheh oрoндо, азahuуza ба тeмeсeзe бaixa-da, xyxyиyn сeнгeлeг байна—гeзe komунизмaи xereгeи тy-лeе зyрxelги тeмeсeлe—Goорk-и бiшeхeн байна.

Aзалшан xyn tyрeлтeнeи eр-ximeл еrхim тyлeегсeдeи eгeel зopиmгoи hanalнуудii бeдeдe шингeehen, Cтаalin Kонститу-циин туг дoro, araduудань urагсaa komунизмда зopizo jabahan манal oрoндо, агуу jixe уран зoxioolшiin hanal bodol бejeлeе. Soveed arad болbol Goорkiiin литeратурна бaлaлiг нaцлeдcтвиn yнeтe ал-maaz ба xypca зeбсeг мeтeep xарaza xadагalza бaidag.

(TASS).

